

gával. Egész élete szakadatlan sora a küzdelmes, de áldásos munkásságnak.

Sok küzdelmes, sokszor nélkülözés is volt osztályrésze már tanuló éveiben, s nagy kitartás és laukadatlan buzgalom jellemezte férfikora tevékenységét. Az 1845 év április 27-én Málnáson (Háromszék megyében) huszárkatoná családból született egyszerű székely fiú a helybeli ref. elemi népiskolát végezve, Seps-Szent-Györgyre ment a „Norma“ nevezetű német nyelvű katonaiskolába. Innen a Rikán belüli ref. egyházi közösség lelkés kezdeményezésére felállított s később a nagy gróf Mikó Imre fejedelmi támogatásával megerősödött „Székely-Mikó kollégium“-ba lépett át, s ott három osztályt végezve, a 4-ik gimnáziumi osztályba már a nagyenyedi Bethlen-főiskolába ment. Itt az 1867-ben kitűnően kiállott érettségi vizsgálatra következő jogász évi után, a híres bölcész, Mihályi Károly kedves tanítványa lett, kinek mint lelkésznek, gyönyörű és mély erkölcsi tartalmú prédikációi, — melyeket a hálás tanítvány és hivatali utód később sajtó alá rendezve ki is adott, — nagy hatást tettek ugyan lelkére, de a papi pálya azért aligha el nem vesztette volna őt, s mint annyi más, a templomi katedrát aligha fel nem cserélte volna a tanárral, ha a fiatal dr. Kovács Ödön, ki épen ez időben lett tanárrá a nagyenyedi teológián, meg nem nyeri a teológiának s ez által az egyházi életnek. A teológia végzése után egy ideig a nagyenyedi kollégiumban mint osztálytanító működött, majd 1872 őszén Tübingába ment egyetemi tanulmányokra s ott két éven át hallgatott teológiai, filozófiai és filológiai előadásokat és az 1874-ik év nyarán ugyanott filozófiai tudori oklevelet nyert, a mely alkalomra „Lessings“ philosophische Weltanschauung („Lessing bölcészeti világnézete“) czimén jeles doktori értekezést írt.

Haza jövetén, 1874—76-ig Nagy Péter püspök titkára lett s egyszersmind

magántanár a kolozsvári Ferencz József tud. egyetem bölcészeti karán, hol Kant-ról és Cartesiusról tartott előadásokat.

1876 április 23-án rendes lelkészévé választotta meg Erdély egyik elsőrangú egyházközsége, a nagyenyedi. Munkás életének tevékenységben leg-gazdagabb szakasza az itt töltött 16 esztendő. Saját egyházközsége anyagi és szellemi életének gondjai mellett jutott ideje a kerület közügyeivel is foglalkozni, s hogy arra irányító hatást gyakorolhasson. Enyedre érkezte után két hónapra megindította több tanártársa közreműködésével az „Egyházi és Iskolai Szemle“ czimű hetilapot, melyet nyolcz évig szerkesztett. E lapnak teológiai irányzatközei és tudományos értekezései, a melyeknek tekintélyes része a szerkesztő, dr. Bartók tollából került ki, a protestáns egyházi irodalomban előkelő helyet biztosítottak számára. Nagyenyedi papsága idején szerzett érdemeihez fűződik az is, hogy Toroczkó-Szent-Györgyön a gróf Thoroczkai család buzgó támogatásával anyae gyházat szerveztet s hogy szintén ő szervezte és tette virágzóvá, mint iskolaszéki elnök és igazgató, Nagy-Enyed elemi és polgári leányiskoláit. De ugyanez időhöz életének egy igen szomorú emléke is fűződik. A kerületi fegyházzá átalakított nagyenyedi fogház rabjait ritka lelkiismeretességgel részesítette lelki gondozásban; itt egy alkalommal egy elvetemült rabló oktatás közben megtámadta s életveszélyesen meg is sebesítette; de a mint felgyógyult, könyöröltes szíve indításából még maga járt közben, hogy a gonosztevő kegyelmet kapjon.

A nagyenyedi teológiai akadémia egyik tanára, Keresztes József elhunytán, minthogy tanári széke a főiskola akkori válságos állapota miatt nem volt betölthető, az üresedés ideiglenes pótlására dr. Bartók vállalkozott. Ez az ideiglenesség öt évre terjedt, de ő bele nem fáradt a lelkesedésből elvállalt munkába. Volt idő, mikor heti 16 órát adott, de azért nem volt eset,

hogy papi hivatalának legkisebb teendőjét is másra bízta volna.

1892-ben a szászvárosi egyházközség hitta meg egyik papjának. E meghívást elfogadva, Szászvárosban új hívei osztatlan szeretetétől környezve, szabad idejének legnagyobb részét az iskolai vallásnevelés ügyének előmozdítására szentelte. Írt két vallástani kézikönyvet is, „Bibliai szent történetek“ és „Bibliaismertetés“ czimmel.

Az 1895/96-ik iskolai évben Kovács Ödön, Berde és Józsa nagyenyedi teológiai tanárok elhalálása következtében a teológiai akadémia a tanároknál olyan hiány mutatkozott, hogy az intézet Bartók György kipróbált erejét nem nélkülözhetette. Az enyedi Bethlen-főiskola előjárósága tehát felhívta Bartók Györgyöt, hogy legalább ideiglenesen menjen vissza Enyedre és a teológiai ifjak tanításában vegyen részt. Bartók György meghozta az áldozatot, s az egyházközség és a főhatóság engedelmével, szászvárosi papi hivatalának fenntartása mellett, visszatért Enyedre s a teológiai akadémia egy évig vallásfilozófiát, keresztény erkölcstant, gyakorlati biblia-magyarázatot és filozófia történetet tanított.

Az erdélyi ref. egyházkerület 1896. július első napjaiban tartott közgyűlésén az enyedi Bethlen-főiskolában a teológia tanítását megszüntette, mire Bartók György is visszatért Szászvárosra, hol újból megkezdte és folytatta megszakitott papi és tanári működését.

Az 1898. évi kerületi közgyűlés kiszólitotta elvonultságából s a kerület főjegyzői székébe álltatta. Ki gondolta volna akkor, hogy tíz hónap múlva már a püspöki szék gondjait kell reá bízni?!

Az a beszéd, melyet püspökké választása alkalmával az elnöklő főgondnok üdvözlésére válaszul mondott, valóban megérdemelte azt a lelkes fogadtatást, a melyben részesült s a mely bizonyosságot tett arról, hogy ő nem csak egy többségnek, hanem immár

az egész kerületnek osztatlan szeretettel fogadott püspöke, főpapja.

„Egyházkerületünk néhai püspöke, Szász Domokos, ki szellemének izzó munkájával örök emléket emelt magának egyházkerületünkben, nagy czélokot tűzött előnkbe, nehéz feladatokat hagyott reánk: alkotásokat, intézményeket, a melyeket én, mint az ő hivatali utóda, kegyeletes megemlékezéssel, mint drága örökséget veszek át, hogy a nekem adatott erők és tehetségek mértéke szerint azok fenntartásáról, megőrzéséről és tovább fejlesztéséről gondoskodjam. Érzem a feladat súlyát, — mondja tovább — és nyilván hirdetem, hogy csak vállaltam, egyetértő munkával érhetjük el a nagy czélokot, a melyeket az ő magasra törekvő szelleme előnkbe tűzött.“

Nincs kétségünk benne, hogy a mikor az új püspök azt hangoztatta, hogy „a mi egyházkerületünk története az erdélyrészi magyarság története s hogy ez a történet a jövőben miként alakul, az iránt közöttünk senki sem lehet közömbös“: ennek nagy jelentőségét, egyházi és nemzeti nagy fontosságát mindenki átérzte s a lelkeket azon nagy feladat gondolata töltötte be, melyet az új püspök így fejezett ki: „ápolni az emberi nem örökkévaló erkölcsi ideáljait, a szívekbe oltárt emelni a nemzeti eszmények számára és hiven megőrizni atyáink hitét, a mely ezen ideálok és eszmények ősforrásához. Istenhez vezet, hogy tőle nemes küzdelmeinkben erőt, bátorságot és bizalmat vegyünk.“ Nagy Károly.

A Szegedi I. Mezőgazdasági Országos Kiállítás.

A kiállítás időpontja.
1899. szeptember 3—10.

I. Főcsoport.

Élőállatkiállítások.

Az élőállatkiállításnak czélja az, hogy elsősorban a nagy magyar Alföld és Erdély állattenyésztésének hí képe bemutattassék, hogy ezen vidék speciális állattenyésztési viszonyairól tüzetes

ványból, gazdag aranyozással ékítve, ó-görög stílusban épült csarnok-épület, melyhez foghatót hazánkban hiába keresnénk. Az Akropolisz muzeuma kizárólag ott a Parthenon, Erechtheion és Niké-templom művészi oszlopcarnokai körül talált szoboremlékeket tartalmazza. Ebben rendkívül tanulságosak még a perzsa háborúk idejéből való márványszobrok. Az egyetemi könyvtár kéziratárában Corvinát hiába kerestem; de egy oly régi görög költemény kéziratára akadtam, melyet Iréne, a magyar királyleány írt. Ezt más helyütt szándékozom értékesíteni.²⁾ Ezen öt kiváló épületen kívül most épül a nagyszerű könyvtár. Ez, valamint az említettek, a mi chablon-szerű építkezésünktől eltérőleg, hol korinthusi, hol dóri, vagy ioni oszlopcarnokokkal, propyleumokkal ékeskednek és lépten nyomon az elérhetetlen ó-kori művészetre emlékeztetnek.

Nem is említve, hogy az Akropolis-sal hány-szor foglalkoztunk az Areopag, a Pny, Athén legősibb sziklakalásait, a Dyonisios-színházat, az Odeont, az Olympieont, Theseiont, Hadrian építészeti emlékeit, a régi Athén érdekes temetőjét, melyben az ó-kori művészeti szobrok még jelen

²⁾ Dr. R. V. „Görög Költemény Sz. László kir. leányáról.“ XVII. 705. l.

vannak, mindezeket többször is volt alkalmunk szemlélgetnünk. Ehhez járulnak azok a régi bizánci templomok, melyek a kereszténység első századaira vezethetők vissza. Ezek mellett a modern Athén francias és németes viselkedésével, társadalmával egészen kikerüli figyelmünket, mert beleéljük magunkat a régibe annyira, hogy minden élő alakban a nagynevű ósök utódjait keressük. Ezek azonban csak őseik neveit veszik fel, magán-épületeiket is az ó-koriak mintájára készítették, minden nyilvános és magán-termet az ó-kori képekkel díszítik, de magok szegények még nagyon gyenge, satnya utódok. Említettem kiváló köz-épületeiket is csak külföldön élő egyes gazdag görög családoknak köszönhetik.

A műemlékek tanulmányozásán kívül közbe-közbe a régészeti kutatások színhelyeire rándultunk. Így július 4-én az Aegina szigetén az ősi Athéne-templom romjait szemléltek és mint-hogy hajónk épen délben ért oda, 30 foknyi tropikus hőségben másztuk meg a 180 méter magas, kopár hegy-csúcsot. Kimerülve és elcsigázva élveztük a szabad tengeri levegőt hajónkon, midőn Athénbe visszatértünk.

Aranyos jókedv uralkodott közöttünk, midőn Salamis partjain a kolera miatt vesztegár alatt álló keleti gőzösök mellett vigan evezhettünk a híres

piraeusi kikötőbe. Utközben általános helyeslésre talált Gergye tanár azon felköszöntője, melyet a rendfőnökök s autonom felekezetek előjárói egészségére mondott, mert ezek áldozatkészsége tudta csak az egész tanulmányutat létre hozni.

Eleusis-be a miniszteriumok szentélyébe július 6-án kocsiztunk és itt az ásatást vezető ephoros szives-ségéből sokat tanultunk.

Mykéné és Tirynst Schliemann világhírű kutatásainak színhelyét július 8-án kerestük fel.*) Sziutén rekkenő hőségben mentünk a vízzel már megtelt korinthusi csatorna fölött vasuton Phichthiaig, honnan a nagyszerű alkotásu hegység között a g a m e m n o n, Klytemnestra s a királyok bámulatos ciklops-épitményü sziklasirjai és palotái felé hajtottunk.

Hogy ezek mily lebilincselő hatással voltak reánk, mennyire gondolkodóba ejtettek, az más lapra tartozik. Este az ősi Argos mellett Naupliába kocsiztunk. Ez leirhatatlan érdekességű régi kikötő város.

Másnap, július 9-én Türr István tábornok meghívását követve Isthmába a csatorna furása alkalmával épült új városkába mentünk, hogy meg-

*) Dr. Récsy Viktor „Tiryns és Mikéné“ „Görög Földön“ cz. emlékkönyvben.

tekint-ük a világtörténelmi nevezetességű alkotást. A szabadságharcos tábornokot lelkes éljenzéssel üdvözölte társaságunk, midőn fejedelmi nyaralója előtt az aeginai öböl hullámaiból kiszállottunk. Jó magyaros jellegű áldomás várt reánk, melyet egész keleti utunkban sehol sem élvezhettünk. Az ősz tábornok óriási alakja megifjodott és virgoncz jó kedvvel tréfálkozott a társaság egyes tagjaival. Az első felköszöntőt Molnár István tanár mondta, mint afféle bajai fiú a tábornok szűkebb hazája nevében, az emberiség büszkesége gyanánt éltette a törhetetlen tevékenységű szabadsághóst. Türr erre magasabb szempontból válaszolt és ritka hévvel lelkesítette a magyar tanárokat, kik egy szabad, egy halhatatlan nemzet elenyészhetetlen alkotását tanulmányozni jöttek, hogy oly újabb nemzedéket neveljenek a hazának, mely nemcsak szűkebb nemzetünk érdekeit szolgálhassa, hanem világra szóló alkotásokra is képes legyen. Dr. Pasteiner Gy. ezen buzdításra fellelkesülve azon ígéretet tette magyar tanártársai nevében, hogy ez irányban a fáradságtalan tevékenységű tábornokot fogja példaképül tekinteni. Dr. Csengeri a jelenlevő Fodorra azon lekötöztető szíves-ségű hazánkfírára emelte poharát, a ki nélkül athéni tratózkodásunk oly sivár ma-

adatokat nyerünk s a beszerzési források tekintetében tájékoztatást nyújtunk úgy magunknak, mint a külföldnek.

Különös súly helyeztetik a népies tenyésztés és az alföld tájfajtainak bemutatására.

A gazdasági és sport-baromfi kiállítás célja elsősorban a hazai jellegű, azaz az ugynevezett magyar baromfiakat, másodsorban a külföldről importált s gazdasági szempontból jónak tajált fajbaromfiakat által nyert keresztelési eredményeket, valamint az itthon tisztá vérben tenyésztett és gazdaságilag értékes külföldi fajták tenyésztését ugyancsak nagyobb csoportokban bemutatni. De célja ezen tervbe vett, s miként czime is mutatja: „Gazdasági és sport-baromfi-kiállítás”-nak az is, hogy a gazdasági baromfitenyésztők és a sport-baromfi azaz kedvtelésből tenyésztők működése közötti feltűnő különbség lehetőleg elsimíttassék azáltal, hogy a sporttenyésztők is azon baromfi-fajták tenyésztésére rábizassanak, melyekkel a közönséges baromfiakat nemesíteni, s hazánk baromfi-köztenyésztését egységes irányba terelni lehet.

II. Főcsoport.

Növénytermelési kiállítás.

A kiállítás célja és anyagbeosztása. A kiállítás II. növénytermelési főcsoportja, hivatva van a termelt növényeket és az azok termelését előmozdító intézményeket bemutatni. A kiállítás ezen főcsoportja ennek megfelelőleg, tíz alcsoportra van osztva, melyek bármelyikében részt vehet minden gazda.

A tíz alcsoport a következő:

a) szemestermények, b) vetőmag, takarmány, c) dohány, d) len és kender, e) rétöntözés, f) komló, g) szakoktatás, h) kísérletgy, i) műtrágya, j) agronom geologia.

III. Főcsoport.

Szőlőművelési és borászati kiállítás.

A kiállítandó anyag beosztása.

A szőlőművelési és borászati alcsoport kiállítása négy részre oszlik, u. m.:

1. a szőlőművelési kiállításra; 2. a szőlő (gyümölcs)-kiállításra; 3. a borkezelési és pinczeteszerelési kiállításra; 4. a borok kiállítására.

A szőlészeti kongresszus.

A kiállítás élénkítése és a szőlőművelési ismeretek fejlesztése érdekében a szőlőművelési és borászati csoport

radt volna és a kinek ezeket a meg-tisztelő fogadtatásokat köszönhetjük. Türr erre azt jegyezte meg, hogy Fodor az, ki nem csak Athénbe hozott világosságot (villammal) de a korinthusi csatornát is magyar ember fogja villammal megvilágítani. Így az egész csatorna magyar munka. Türr a vállalkozó, egy magyar származású mérnök a munkavezető és magyar eszközli kivilágítását. Ezenkívül még több felkösztöntőt hallottunk. Azután a csatorna előtti verandába ültünk ki, magyar dalokat énekeltünk, Türr Pistáról is szolt a nóta és oly ott-honossan éreztük magunkat, mintha Balaton-Füred, Badacsony vagy Keszthely valamely villájában volnánk s ez álmodozásunkba Isthmost a szigligeti öbölnek, a peloponesusi és aegina-partokat Somogynak és Zalának képzeltek, annyira, hogy egész bánatos hurok pendülnek meg szívünkben. Szinte keseregünk volna, ha Türr papa nem lett volna oly kegyes, hogy még Athénig is visszakísért az aegina-i öböl festői partjain végig, melyek sokban emlékeztetnek Balatonra. Küldtünk az áldot hazai földre számtalan üdvözlét, míg végre Athénben ismét a rideg valóra ébredtünk.

(Folytatása következik.)

port egy szőlészeti kongresszus rendezését vette tervbe. Ezen kongresszus felolvasásokból, értekezletből és a közeli szőlőkbe való kirándulásból álland, és 2—3 napra van tervezve.

A kongresszus tárgysorozata szintén első sorban az alföldi szőlőművelést közelebbről érdeklő pontokat tárgyalná; de ezenkívül olyanokat is venne fel, melyek általános érdekűek, ha mindjárt inkább a hegyi szőlőkre vonatkoznak is.

A kongresszus kidolgozandó anyaga: a) a homoki szőlők telepítése, különös tekintettel a talaj megválasztására, előkészítésére, művelésére és a homok megkötésére; b) a bor és csemegezőlő fajták megválasztása a homoktalajokra; c) a homoki borok kezelése; d) a szőlők ellenségei s az azok elleni védekezés; e) a termés értékesítésének fokozása; f) a jég ellen való biztosítás; g) indítványok.

A szőlő fogatos művelésére alkalmas eszközök bemutatása működésükben

IV. Főcsoport.

Gépek és eszközök.

A kiállítás célja a gazdaközönségnek a gépészet, gép- és eszközkészítő ipar mindazon vívmányait bemutatni, melyek a mezőgazdasággal közvetlen vagy közvetett kapcsolatban vannak.

Kiállítható tárgyak. Jelen csoport keretében kiállíthatók minden bel- és külföldi mezőgazdasági gépek és eszközök, a mezőgazdaság üzemkörébe tartozó ipari gépek és eszközök s végre egyéb gépek és eszközök.

Különfélék.

Bécsi kalauz.

— Gróf Széchenyi Manó, a Felső személe körüli magyar királyi miniszter minden hétfőn délután 2 óráról 3-ig fogad a miniszteri palotában I. Bankgasse 6-dik sz. alatt.

— Bécsi magyar egyesület: I. Theinfaltstrasse 4.

— Bécsi magyar iparoskör: I. Singerstrasse 28.

— Otthon, bécsi magyar társaskör. I., Schulerstrasse 18.

— Első alsó- ausztriai magyar munkásképző-egylet. VI., Magdalenenstrasse 65.

— Bécsi magyar dalkör. IX., Garnisonsgasse 20.

— Magyar hitszónoklat minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Kärtnerstrasseben levő Johammer templomban Torma Izidor lelkes által.

— Akademie der bildenden Künste. Képzőművészeti akadémiája, Schillerplatz 3.

— Akademie, Theresianische. Theresianum vegyészeti laboratóriummal, IV. Favoritenstrasse 15.

— Akademie der Wissenschaften. Tudományos akadémiája, I. Universitätspl. 2.

— Albertina Albrecht, főhercegi rezineta. szeti és rajzgyűjteménye, I. Augustinerbaste.

— Állatsereglet a Schönbrunni kertben.

— Arsenal cs. k.

— Felsőge magánkönyvtára I. Hofburg.

— Udvari könyvtár: I. Josefsplatz.

— Egyetemi könyvtár: I. Franzensring.

— Tudományos akadémiája könyvtára: I. Universitätsplatz 2.

— Képzőművészeti akadémiája könyvtára: I. Schillerplatz 3.

— Technika könyvtára: IV. Technikerstrasse 13.

— Keleti muzeum: I., Schottenring.

— Műipar muzeum: a Stubenring.

— Kunsthistorisches Museum és Naturhistorisches Hofmuseum: Állat-, növény- és ásványtani gyűjtemény. Burgring.

— Ophthalmologiai muzeum: közkör a házban IX. Spitalgasse 2.

— Technologiai iparmuzeum: I. Eschenbachgasse 11.

— Kunstverein: I. Tuchlauben 8.

— Művészház: I. Lothringerstrasse 9.

— Kereskedelmi akadémiája. I. Akademiestrasse 12.

— Naturalien-Kabinet: I. Josefsplatz.

— Képzőművészeti képtár: I. Schillerplatz.

— Schatzkammer.

— Museum der Stadt Wien: I. Rathaus.

Magyar festők Oroszországban.

Zichy Mihály kezdeményezésére az idén a magyar festők részt vesznek a pétervári képképzőművészeti bizottság a teremnek azt a részét, a hol magyar képek lesznek, magyar czimerrel és lobogókkal fogja dekoráltatni.

Magyar művészeti Oroszországban. Beniczky Gyra Irén ismert nevű zongoraművész oroszországi körútján július 2-án a pétervári Pawlowzky Boksál termében hangversenyzett szép sikerrel. A fiatal művész tanulmányutjáról, melyhez állami segélyben is részesült, a napokban tért vissza.

Winterberg-féle tan- és nevelőintézet leányok részére, Bécsben, XVIII. kerület, Carl Ludwigstrasse 30-ik és 32-ik szám alatt. Ez intézet, mely 1875-ben alapított és tulajdonosa Winterberg Maria asszony személyes vezetése alatt áll, nyilvánossági joggal bír és fel van jogosítva államérvényes bizonyítványok kiállítására. Az intézet, mely két házat foglal el, nagy kényelemmel van berendezve és árnyas kert közepett kellemes levegővel bír. A lakó-, társalgó- és tantermek, valamint a bentlakók hálótermei tágasak és jó levegővel bírnak. A tulajdonos igazgatóné Németországban, Hollandiában és Belgiumban évek óta nyert tapasztalatait intézetének 25 évi fennállása óta sikeresen és a szülők teljes megaláztatására alkalmazza és különös gondot fordít a szellemi nevelésen kívül a növendékek testi fejlődésére.

Hall-fürdő.

1842-ben 236. 1895-ben 3601, volt a halli fürdővendégek száma; ez az 50 év viseli magában a fürdő életének történetét, modern szemekkel nézve. Maga a hely már régen, nagyon régen ismert s kezdete vissza nyúlik a Krisztus sz. u. való első századba, jelezvén a „Kelta” nép kulturájának egyik-másik momentumát. De mint hogy minden század más és más birtokot hozott a felső ausztriai Alpeselek vidékének, úgy lett ez a hely is hol a vendéké, hol a Karentánoké meg a Slovéneké. Ugy ebben az időben mint később a középkorban is tudták már, hogy a források kitűnően hatnak egyes bőrbetegségeknek, az okát nem nagyon kutatták, hanem jártak sereggetől gyógyulni. Csak épen e század elején, a mindent magyarítani törekvő emberi elme, apróra bontotta szét a mystikus „Sulzbrunn” s azóta mint a continens egyik leg-híresebb jód-forrása lett általánosan ismertté. Ma valószággal az emberek véreben van ha jód-fürdőt emlegetnek, hogy Hall-ra gondoljanak. Daczára az orvosi tudomány haladásának, daczára a kémiai gyárak nagy productiv tevékenységének a mellyel mindenféle orvosszereket piacra hord, a jód-vizek pótolhatlan szerepet játszanak a gyógykezelésben. Legrégében ismert hatása a golyva ellenes volt; erre pedig sok alkalom nyílik a szomszédos Tirol és Stájerország népeiben. Ismeretes dolog, hogy a hegylakók néha milyen óriási csüngő golyvák járnak, ezek kitűnően használták a Hall vizet, hogy miért annak magyarázatát újabbán adta meg a ko-

(Folytatása a 4-dik oldalon.)

Velence
HOTEL d' ITALIA BAUER,
Elsőrangú német ház
a legszebb helyen, a Grand Canal partján és a Markusplatz közelében. 200 szoba és terem. Olvasó, dohányzó, író- és társalgó termek.

Grand Restaurant
Bauer-Grünwald.
Legnagyobb és legrégibb német étterem Oroszországban.

Német konyha. Kitűnő borok. Legjobb hordósörök.
Külön éttermek egyes déli ételek és társaságok számára az első emeleten. Clubhelyiségek.

Az idágon és bennlakó finom közönség gyűlöhelye. Villamosvilágítás. Postahivatalaházban.

Idősb Grünwald Gyula
tulajdonos.

Könyv- és könyomdai
festék-gyár
WÜSTE F.
BUDAPEST,
VI. ker., Király-utca 60. szám.

GYÁRT: könyv- és könyomdák részére való fekete és színes, valamint réznyomáshoz szükséges mindennemű és színű festékeket.

Hengeranyag-gyár
Kencze-gyár

Genua. Olaszország.
Grand Hôtel Isotta
5—7 Rue du Rome 5—7.
Első rangú szálloda, kizárólag szállodának épült. — Villamosvilágítás. — Felhuzógép. — Telefon. — A házban vasuti menetjegyiroda.

Eden-Palast-Hôtel
(ezelőtt Hôtel Park).
Egyetlen szálloda, csöndes helyen, 100 hálószoba és terem. Disztes berendezés, villamosvilágítás. Nagy park közepén.

Tulajdonos:
BORGARELLA CH.

Riedhof nagy vendéglő
Bécs.
VIII., Schloßelgasse 14,
Wickenburggasse 15.
Nagy éttermek, külön szobák, club-termek. Bécs város legnagyobb kertvendéglője, díszített tükörverandával. Régi híru konyha. Kitűnő borok.

Tulajdonos
Benedickter János.

Budapesti Takarékpénztár
és
Országos Zálogkölcson
Részvénytársaság.
Helyiségei:
Budapest, VI., Andrassy-ut 5.
Részvénytöke:
10,000,000 korona.

rán elhunyt kémiai tudos Baumann freiburgi tanár. Ő ugyanis arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy az emberi pajzsmirigyben jó d foglaltatik, s ezen jódegyület hiánya vagy módosulása okozná a pajzsmirigy elfajulását: a golyvát. Igen természetes, hogy így leli magyarázatát a jó d haszna. De minthogy a mai század vége mindig mesterséges készítmények után tör, előállították a jódot-hyrint vagy mint újabb nevezik thyrojódit s ezt adják a betegeknek. Pedig milyen fölösleges ez! Emberemlékezet óta zárandokolnak a golyvások Hallba, most, hogy tudományosan magyarázva és bizonyítva is van a források ez irányu hatása, még több ilyen fajta beteg fogja felkeresni, dacára minden mesterséges törekvésnek. A természet gyógyító ereje mindenütt és mindenképpen felett diadalmaskodik.

Ugy mint a golyvát, ép úgy gyógyítja a jódos halli víz a görvélykört és a syphilit. E két baj különben is kapcsolatosan jár, s az előbbi rendszerint következménye az utóbbinak. Itt is sokat lehetne a theorikáról szólni. Különösen arról az irányról, mely a görvélykört a tuberculosissal akarná azonosítani. Pedig a görvélykor okozójának ismeretétől még nagyon messze állunk s hány fényesen gyógyult eset bizonyítja a halli víznek specifikus hatását. Igaz, hogy a halli víz egyéb alkotórészeinél fogva is képes a szervezet anyagcseréjét oly kedvező befolyásolni, hogy a vérképzés és vérkeringés javulásával a nehezen gyógyuló sebek és fekélyek gyors gyógyulásnak indulnak, de hát az anyagcserét emeli más ásványvíz is a mellett a torpid fekélyek mégis maradnak. Kell tehát, hogy a halli víz jó d tartalma azon szerencsés combinatióban a többi alkotórészrel legyen az, mely specifikus hatást fejt ki a már említett görvélyes és bujakeros betegségek-nél. Ezek képezik a halli víz használatának főindícsioi, természetesen emellett számos más bőrbántalom s chronikus izzadmányok felszívódásánál is kiváló gyógyhatással bír.

Csak röviden akarom megemlíteni, hogy főleg a Tassilo-forrás jön egy az ivásnál, fürdésnél mint a szétküldésnél is forgalomba. Az újabb keletű analysis (Ludwig tanártól) 10.000 r. vízben 0.358 gr. jódot, 1.044 gr. brómot és 155.150 gr. Chlorátriumot, konyhasót derített ki; nyilván olyan szám adatok, hogy a jódos brómos vizek sorában a legelőkelőbb helyre tarthat igényt. — A forrás ugy ivó, mint fürdőcurára, de inhalatóriára stb. is fel lesz használva.

Maga Hall a fürdő, rendkívül bájos hely, mely a kor legújabb vívmányaival is fel van szerelve, így fürdőházában nem hiányzik még a villanyos fényfürdő sem. Kötő ivóvizet szolgáltató vízvezeték van, mely a jódos vízzel semmiféle kapcsolatban nem áll. A légpor és füstmentes, ozon tartalma igen jelentékeny.

Ugy a Hotelek, mint a magánvillák kényelmesen és hygienikusan berendezett lakásokkal bírnak s a legjobb ellátást nyújtják. Szórakozásról gondoskodik a színház, a concert-társulat, a gyógyház az olvasó-, játszó- és zenetermeivel stb. De meg a vidék elragadó szépsége, számos kiránduló helye elég alkalmas adnak arra, hogy a betegek idejüket ne csak hasznosan de kellemesen tölthessék.

Dr. Gara Géza.

Bécsi magyar iparoskör.

A bécsi magyar iparoskör augusztus hó 20-án 10 évi fennállásának megünneplésére sikerült mulatságot rendezett.

A kör tagjai délelőtt fél tizkor testületileg indultak a kapuczinusok templomába ahol a rendes Szent-István napi magyar szent beszédet meghallgatták, onnan társbédre gyülekeztek és délután négy órakor diszközgyűlést tartottak, mely alkalommal az egylet hat tagja diszokmánnyal lett kitüntetve.

Majd az egylet elnöke, Gack Jenő mondta el az ünnepély jelentőségét, visszapillantást tartván az egylet tíz évi működésére.

Ezután az egylet alapító tagjainak csoportképét leplezték le. E csoportkép 51 tagot ábrázol. A leple hullása után a szózat eléneklése következett.

Az elnök beszédére többen válasszoltak, mire tréfás előadások következtek, majd a világpostát, végül a táncmulatságot kezdték meg, mely reggelig tartott.

A jelenlevők száma az ötszázat meghaladta.

A kör, tíz éves fennállása alkalmából felhívást is küldött szét, melyben a többek közt így szól:

Mióta hazánk 1000-éves fennállását megünnepleni szerencsés volt, át vagyunk hatva azon szellemtől, hogy minden fáradozásnak és küzdelemnek legyen elismerő ünnepe.

10 év nem hosszú idő, de hosszú és sok az a kitartás és áldozat, melyet buzgó egyleti tagjainak ez idő leforgása alatt a jótékony oltárára letettek. Járjunk továbbra is elől ezen nemes és jó példával; hisz mi lenne az emberiségből, ha ily nemes célú, szegényeket ápoló egyletek nem volnának? Legyünk összetartók, segítsünk a sors által üldözött emberbarátainkon, legyünk közvetítője e nemes célnak és adakozzunk annak keresztülvitelére.

Körünk ezen 10 év leforgása alatt nagy haladást tett és szép multjában számtalan esetben lett kitüntetve: így a m. kir. kereskedelmi miniszterium által megbízott az ipar fejlesztésével s az ezredéves kiállításán számtalan tagjaink állítottak ki közreműködésünk által, 10 egyén részére osztottunk ki aranyérmeket és diszokleveleket; az első cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társaság, valamint a m. kir. államvasutak igazgatósága féláru jegyet engedélyezett az általunk ajánlott elszegényedett honfitársaink hazautazására.

Milyen jól esik ezt hallanunk, hogy még hazánk határán túl is vannak, kik egyesült erővel, áldozattal és kötelességérzettel nevelnek hasznos iparosokat és polgárokat.

Sorakozzunk egyesült erővel, hogy azután bizhassunk az ősi erényben, a magyarok istene segítségével!

Az Amerikába való kivándorlás ellenei

Az amerikai nemzetőr legutóbbi száma a következő cikket közölte:

Körülbelül három esztendeje annak, hogy a kongresszus elé oly törvényjavaslatot terjesztettek elfogadás végett, melyet, ha tényleg elfogadtak volna, a New York kikötőjében álló szabadság szobra gyászfátyolt kötött volna a fejére. Oly nehézségeket akartak azzal a törvényjavaslatlal a bevándorló elé gördíteni, melyek a bevándorlást nagyban megnehezítették, hacsak végképp be nem szüntették volna.

A közvélemény akkor egyhangulag fölzdult ama törvényjavaslat ellen és

Cleveland elnök jónak látta a „fehér háztól” való visszavonulását nem be-szenyezni s így a javaslat nagy módosításokkal lett a törvényhozók elé terjesztve.

Amikor Mc. Kinley átvette az Egyesült Államok kormányát, mindenki attól tartott, hogy a kormány, amely a külföldi árukat távol tartani igyekszik az Egyesült Államok területéről, ugyancsak a külföldi emberek további bejövetele ellen is szigorúan intézkedni fog. Ugy látszik azonban, hogy Mc Kinley sem igen mert a közvélemény-nel szembeállni s mindaddig misem történt, ami a beenszülöttek gőgös óhajait kielégítette és a szabadság alap-kövét, a szabad költözöködés jogát megsemmisítette volna.

A napokban jöttek azonban Washingtonból ide oly urak, akiknek főladata abban állott, hogy a bevándorlási hivatal felülvizsgálják és a bevándorlás rendezésére vonatkozólag előterjesztéseket tegyenek.

A bevándorlási hivatal felülvizsgálása bizony rendjén van. Még csak a mult hetekben mutattunk rá egy hosszabb cikkben azokra az égbekiáltó visszaélésekre, melyek ott napirenden vannak és arra a lelketlen kizsákmányolásra, melynek a szegény bevándorló hatóságilag ki van téve. S ha a bizottság főladata magaslatán állana, elég dolga akadt volna ama hajmeresztő viszonyok megváltoztatása és beszüntetése körül. De a kiküldött bizottság mindennel törődött inkább, mint a hivatalos visszaélésekkel, azon szempontból indulván ki, hogy az Egyesült Államokban csak az azért lettek hivatalok kreálva, hogy a hivatalnokok szabadon garázdálkodhassanak és kedvük szerint fosztogathassanak mindenkit, aki kezük ügyébe akad.

Sokkal inkább foglalkoznak azzal az eszmével, hogy mikép lehetne a további bevándorlásnak elejét venni, dacára annak, hogy az egyik hivatalnok a hozzá intézett kérdésre azzal felelt, hogy az elmúlt tavasz óta több mint tíz ezer munkást kerestek a bevándorlási hivatalnál, mely hivatal a keresletnek megfelelni nem birt.

A bevándorlók már évek óta szálat képeznek a nativisták szemében, akik folytonosan azt hangoztatják, hogy Amerika maradjon meg az amerikaiaknak. Ha azonban azok az urak család-fájukat megvizsgálják, természetesen meg kellene tudniok, hogy az ő őseik éppoly bevándorlók voltak, mint a jelenlegi magyar, tót, német vagy olasz munkás. S ha a tényeket nem akarnák meghamisítani azok az urak, akkor tudniok kellene, hogy csakis a bevándoroltak munkája tette ez országot nagygyá, hogy csakis ez teremtett új iparágakat és vitte a régieket a fejlődés jelenlegi fokára.

A bevándorlás erőszakos büntetése nem felel meg a szabadság ama szent eszméjének, a melyen e köztársaság fölépült s melynél annyira fölvirágozott. A bevándorlás különben önmagától, minden törvényes beavatkozás nélkül fog szabályoztatni. Amerika már rég megszűnt a munkás számára tejből és mézben uszó föld lenni. A megélhetési viszonyok manapság már Amerikában is olybá fajultak, hogy nem igen ösztönzik a munkást az ideköltözöködé-re.

A viszonyok fogják a bevándorlást beszüntetni.

A kormány pedig ne a külföldről idejövőkkel, hanem inkább az ittlévőkkel foglalkozzék. — Csak körül kellene tekintenie s minden téren akadna annyi tennivalója, hogy a szabadság békóba verése nem igen maradjon ideje.

Szüntessék meg a hivatalokban divó visszaéléseket, rendezzék és érvényesítsék a munkástörvényeket, ellenőrizzék a trustok működését, tisztítsák

(Folytatása az 5-dik oldalon).

Nizza.

Franciaország.

Grand Hotel Milliet

Kényelmes fekvéssel és berendezéssel. A város központjában. Nagy társalgási helyiséggel. Villamos világítás. Felhuzógép. Elsőrangú ház.

Meyer W.,

tulajdonos.

Nizza.

Franciaország.

Hotel de la Grande Bretagne

A Jardin Public mellett. Gyönyörű tekvéssel a két kaszinó között. A központban, a tenger partján. Pompás kilitással, déli irányban. A hangverseny és sétány a ház előtt. Elsőrangú szálloda. Kényelmes, modern berendezéssel. Villamos világítás.

Nizza legszebb helye.

Rueck és Textor,

tulajdonosok.

MONTE CARLO.

Hotel des Anglais.

Legszebb helyen, a kaszinó kertek közepén. Elsőrangú ház, kellemes családi otthon.

Német tulajdonos

Ludwig G.

Szigeti Hattyu-Crem

Szigeti Hattyu-szappan

Szigeti Hattyu-mosdóvíz

a mai kor legkiválóbb arczbőr ápoló szereit, feltétlenül s biztosan elmulasztják a szeplőt, májfoltokat s az arczbőr mindenemű tisztáltságait. Egyedüli készítője: Özv. Buzáth Mártonné gyógyszer-tartára Mr. Sziget.

Főraktár:

Bécsben:

Mittelbach S. gyógyszerésznél,
Hoher Markt 8.

Budapestben:

Török József gyógyszer-tartára,
Király-utca 12.

Jlidze fürdő

Serajevo mellett Boszniában.

Posta-, táviró- és vasut-állomás.

Kénes- és lápfürdők

(hőfok 58° C.), rheumatikus bántalmak, köszvény, angolkór, csont és női bajok ellen.

Fürdőévad: május 15. október 15-éig.

100-nál több elegáns és minden kényelemmel ellátott vendégszoba és szalonok három kinstári szállodában.

Kávé-, billard és társalgó-termek. Mérsékelt árak! Szobák kiszolgálással együtt 80 krtól 2 frtig. Előkelő vendéglők, olesó penzióval. Rendkívüli szép fekvés, nagyszerű éghajlat, számos szórakoztató hely, croquet és lawn-tennis tér, naponta zene, pompás sétányok és kirándulások, nagy löversenyek. Gyógy- és zenedíjak nincsenek. Olesó hő-, lápf- és teljes fürdők. Prospektusokkal és felvilágosítás-sal szolgál

a fürdőkezelőség.

meg a politika műhelyét a penésztől és roszdától s akkor oly szolgálatot tesznek az országnak, melynek üdvös hatását csakhamar megérezné a nép s a melyért a hála el nem maradna.

De ha minden áron a bevánorlással kívánnak foglalkozni, ha minden áron a szabad költözködés jogát akarják megsemmisíteni, úgy mindenek előtt rombolják le mint idejét mult lomdarabot a new yorki kikötőben trónoló istenasszonyt, amely kezében a fáklával eddig a szabadság utját szokta bevilágítani.

De akkor azután döntsék meg az alkotmányt is és vigyék hírül a világnak, hogy az Egyesült Államok megszüntek ott hona lenni a szabadságnak, a jognak és a méltányosságnak.

CSARNOK.

Havi búcsú.

Nem tudok elég hálát mondani az jó Istennek, hogy megengedte érni, ezt a kimondhatatlan szép napot.

Az igaz mögis szenvedtem érte, me az uram mán egy héte előtte vátig pirongatott, hogy minek mönné, nem kő neköd mindönnött ott lönni, oszt dolog idő is van, jobb lösz, ha mögkapalod a kukoriczát, minthogy bemész Szögedébe a búcsúra, hisz nem használ s neköd semmit, oszt a gyerköt mög itt hagynád az én nyakom, pedig ilyen csintalan kölyök nincsen több a szomszéd tanyákon.

— Nem is olyan rossz mint kend gondolja, oszt né busuljék eviszöm én a Gyurkát is magammal, hogy okosodjon, hisz itt ugysé lát egyebet mint tehenet mög disznót, mán pedig a városban van még ügyébb szömlélni való is!

Mán kend éngöm, ebbe az régi szándékomba mög nem ingat, tavoly ilyenkor is rákésztetem, oszt addig végzált kend, még csak itthon nem maradtam. Most ugy vigyázza kend mög, hogy ha még tüzes csöt mér is ránk az Ursten, még akko is bemögyök Szögedébe, elég régön akarom mán mögnézni az also városi kalastrom tájékát, azt mondják, hogy olyan szép templomot, nem lehet ám egyhamar látni, oszt ami a fő, mög ígertem a Boldogságos Szűznek, hogy okvetetlen ott löszök, hát mit mondana rulam, ha mög nem tartanám a szavamát, még azt hinné, hogy nincs a tanyainak egy csöpp hitte sé, mán pedig én nagyon túsztölöm, sohse tudom lehajtani a fejemet a nélkül, hogy az ő szent nevét né emlígetném.

Nem is panaszkodhat kend, me eddig még szépen bánt velünk, mög-adott mindönt még azt a multkori nagy jégesőt is elfordította tőlünk.

Bizony nem ártana, ha kend is magába szállna oszt kitisztázná egy kicsit az lelkiösmertjét, de ugy lát-szik kend mögmarad mán olyannak amilyen, hisz én mán eleget beszétem oszt oda sé hederit az szép szóknak, pedig sohse bánna kend mög, ha az hitestársára hallgatna.

Hanem azt mögmondom, hogy ha a fejire áll is kend, én mégis bemögyök a búcsúra, oszt hogy égy szava sé löhessön, hát eviszöm az Gyurkát

is, ne mondhasa kend, hogy arra köllött vigyázni.

Miko látta az uram, hogy ennyire neki vagyok szilajodva, hát mögnyugodott, oszt én mindönt ekészítöttem az garabolyomba, hogy semmibe sé lögyön szükség.

A killonullás lösztbü süttöttem kalácsot, lött belüle három szép koszoru, de még szöbb is löhetött vona, ha a bótos mög nem csal az élesztöve, régít adott a nagyon haszontalan amit ő nem tudott ugy mögkelni, — no de mondok az é jó fog esni, a nagy fárcacság után. A padláson mögvát még égy jokora nagy füstöt csülök, me hogy a télön két disznút vágtunk, hát még máig is, annak az aprólékját fogyasztottuk — oszt mögföztem jó puhára, ugy omlott az, mint a csupa vaj, egy kis üvegöt mög mögtötöttem szilvapálinkáva, me az gyomromma ugyis sok bajom van, hát jó lösz gondoltam, ha néalán tán bajom esnék. Szombaton hajnalban aztán elláttam a jószágokat, az uramnak is odakészítöttem a patkára a fűröstökjét, hogy semmibe se lögyön hiba oszt ekezdtem én lököszolodni a Gyurkáva.

Én csak abba a hitványka festő szoknyámba öltöttem, annak mondok nem árt, ha mögázik, a papucsomat is a garabolyomba töttem, me meztalább sokka jobban tudok gyalogolni, mög mint mondják, csakis ugy van foganatja az bucsunak.

A Gyurkámra rá adtam az ünneplő csikos nadrágját, a lábbelijit is rá huztam, me nagyon egy gyöngö talpu gyerkök, aki nem szokta még mög a gyaloglást, hát kimélni akartam az ártatlant, ha mán ilyen jó szándékba viszöm e magamma.

Rögge 4 óraker mán egész készen votam, a kertbe szödttem egy csomo fodormentát, me annak legjobban szeretöm a szagát, oszt a nagy imádságos könyvemet, mög a rozsafüzéromet a kezembe vöttem osztán mögindultunk a jó mögrakott garabolylya Szögedének.

Utközben nagyon sok tanyáival találkoztunk, hujjángattak is utánunk, hogy gyüjjenek kendtök föl a koscsinkra, mi is a bucsura mögyünk, de én bizony ezt nem töttem, me én mán ugy fundátam ki, hogy a tulajdon magam lábán mögyök a dicőségös Szűz elébe, mög vár az engöm így is!

Éppen hat órát verte, miko a templom környékére értünk, de számát sé tudnám mondani annak a népnek, a mi mán ott vót, alig tudtam befurakodni az templomba, a Gyurka mög mindég ritt, hogy agyonnyomják.

Ne törődj vele, mondok, csakhogy itt vagyunk oszt első dolgom vót, hogy egy papot keressek, akinek fötárom az lelkömet. Na mán, sok doguk vót szögényöknek, ugy sajnáltam őket miko láttam, milyen türelömmé vannak a bünösök irányába, me én egy fél óráig ott térgyepüttem az gyontato székné, mondok, hamán itt vagyok, hát mindönt emondok neki, mög is könnyebült az lelköm, miko együttem onnan.

Áldozás után aztán összejártam az kalastromot, mán csak mögnézök mindönt, hisz még ilyen nagy szép portát világléletömben nem láttam, majd csakhogy e nem tévedtem benne.

Alig hogy neki indultam annak a szölös gangnak, hát egy szép állásu derék pap gyün felém. •Dicsértessék! mondtam neki alázatosan, oszt mögcsokoltam a kezit. Nagyon barátságosan vötte tülem, ugy nézött rám mint ha csak ismert vona, pedig hát én most jártam itt előszö. Miko emönt mellettem, mögszölitott a Verka ánya, aki ott lakik az also részbe. Tudja é kend ki vót ez? — Nem biz én lelköm! — No hát, ez vót a gavargyián, aki ebben a kalastromba, mindönt igazit.

— Oh, hogy mé nem mondta kend hamarább, hisz akko mind a két kezét mögesokotam vona, de egy szölid jó embör löhet, hogy az Isten áldja mög! Miko alul a gangot köröjártam, hát mögpillantok a szögletbe egy garádicsot, ugyan mondok hova vihet, gyere Gyurka akárhova visz is én főmögyök rajta, tán csak nem vöszik rossz névön.

Hamarosan fölértünk rajta. Ez is egy hosszú, irgalmatlan hosszú szép gang volt. Az ablakon is kidüleszködttem, a mög a kertre nézött. Hü, mennyi ott a virág, mög a galamb, de jó vona mondok, ha az apjuk is látná ezt a szépségöt.

Kimondhatatlan sok szoba löhet ottan. Az ajtokon czédulák vótak kiszögezve, vót is irva rá valami, de biz én nem tudok írást, hát így nem mondhatom mög, hogy mi állt rajta, de nem is gyözöm eleget rosszolni az szölönyámtu, hogy olvasni, mög írni nem tanitattak, mennyive illösebben tudnám most itt magamat viselni, no de Isten nyugtassa szögényöt, én a Gyurkámot mögtanitatatom, né lögyön olyan gyámoltalan, mint én vagyok.

Azt is mögnéztem, hogy hun áll az orgonya, mög a predikáció székre is tudom hun kö lemönni, bejártam én ott mindönt, oszt miko mán jó mögéhöztem, hát léültünk az gangnak égy sarkába oszt hozzá láttunk az övëshöz. Gyurka mondok olyan éhös vót, hogy majd csak az egész csülköt mög nem ötte, egeszsegire vájék neki.

Beszerettem vona én még mönni az ebédlöjökbe, el is möntem előtte, de oda mán mégis rösteködttem betölakodni, oszt így csupa azt az égyet nem láttam az kolostromba.

Miko Gyurkáva jolaktunk hát újbó össze szödlödzködtünk oszt léöntük az templom elibe, me hát beszéltek, hogy ott is tartanak az szabad ég alatt égy szent beszédöt. Csakugyan ugy is vót. A terebélyös fák alatt vót valami emölvény forma, oszt onnan kezdött beszélni hozzánk egy olyan nagyon fiatalos formájú lelkiatya:

Hü lelköm, mennyien álltunk ott körülötte, de még a faágok is tele vótak embörökke, ki huva fért, onnan hallgatta, azt a kimondhatatlan szép beszédöt.

Folytatása a 6-dik oldalon.

Legrégibb czég
egyleti
jelvények,
diszérmekek
és
versenydíjak
gyártására
A legtöbb magyar egylet szállítói.

Abel József és Agoston

ékszerészek

BÉCS

IV. Wiedener Hauptstrasse 3.
Mintaküldemények (arany-, ezüst- és fém-készítmények) bérmentve küldetnek.
= A czég alapított 1835-ben. =

Pöstyén.

Kén- és iszapfürdői biztosan és gyökeresen gyógyítják a köszvényes és csúzos betegségeket, ischiast stb. — Uj teljes gyógyberendezések. Pompás gyógypark, gyógyterem, színház. Teljes ellátás 2 frt 60 krtól. Feljebb. Prospectusokat küld

a fürdőigazgatóság.

ARENZANO

(40 percznyire Genua-tól)

„GRAND HOTEL.“

A tengerpartján. Diszes berendezéssel. Gőzfűtéssel. Villamos világítás. Személyfelhuzógép. Fürdők a házban. Nagy kert. Lawn-Tennis-hely.

Tulajdonosok

Rodino testvérek

a Hotel Royal Aquila
genuai szálloda tulajdonosai.

Hotel Royal (Aquila)

A vasuti indóház és a kikötő közvetlen közelében. Pompás fekvéssel. Kényelmes berendezésű szobák olcsó árakon.

Tulajdonosok:

Rodino fivérek.

Legrégibb magyar pezsgőgyár.
Alapított 1825-ben.

HUBERT J. E. POZSONY

Gentry Club

Extra dry.

A budapesti országos
kaszinó pezsgője.

Készítmény francia mód szerint!

Ha jó kiszolgálásban akar részesülni, csakis a közkezdveltségű régi hirnévű gr. Keglevich István utd. czég cognacját vásárolja, mely ismert kitünő minőségekben és pedig *, **, ***, extra ***, ***, és V. S. O. mindenütt kapható.

Oh ögyem a száját mondok, milyen fiatal az ábrázata, oszt mán is hogy tud műnket oktatni! Móg is kérdöztem az ángyit. ugyan mondja mán kend, ki ez a nagyoa szép beszédü tisztelendő ur? Mán biz én azt kendnek nem tudom mögmondani, tudtam mán égysző a nevit, de olyan czifra, hogy séhogyse gyün most az nyelvemre, de a bőjtbe is ez beszét nekünk, oszt mindég ilyen ékősen mögválogatja az szavait.

No mán kár, hogy az uram nem hallhati, de ha addig élök is beküdüm égysző, me bizony ú rá is ráférne az isteni félelöm.

Miko mán jó kiimádkoztam magamat, no mondok most eviszöm az Gyurkát a komédiába, hogy hát mi is emondhassuk, hogy láttuk azt a két mázsás gyereket, akit hat krajczár mutogattak. Hát amint magam körü nézők, nem látom az Gyurkát Hujá-gattam torka szakadtábu, Gyurka te, hun vagy, ide gyere mindjá, de biz annak hire sé vót sehun se. Oh hogy ilyen köllemetlenségöt kö neköm mög-érnök! Mindjá ugy ekezdtem rimánkodni a gyerekek, hogy mindönki hoz-zám szaladt még a rőndérok is mög-kérdöztek, mi leli kendet? Emondom nekik a szörőncsétlenségömet, hogy az égyetlen magzatomat eveszítöttem az tolongásba, hát olyan szépen mögvi-gasztaltak, hogy majd mög lösz csak ne sirjak, ha megtalálják majd be viszik az rőndérlaktanyába, akko mög mán jó helyön lösz. Jó ki is firtattak, hogy milyea a gyerekek. Hát lelköm olyan gesztőnye színű haja van, oszt az is ugy fére van választva, az első fogára mög csempe, me égysző évá-godott az ölba, oszt beütötte a vályu szélibe, a jobbik szömive mög egy kicsit. mintha ferdén nézne, de azé nem kancsal, csak olyan furcsa állása, de azé legjobban megismerik kendtök arru, hogy mindég az hüvelykujját szopi, ezé pedig mán a kancsikáva is mög-verte az uram, de nem használ neki, ugy rá van szokva.

Miko így türül högyre mindönt emondottam, hát egy kicsit belenyu-godtam az soromba oszt segítségemű hvtam a Szent Antalt, me a mut-

koriba is miko a bornyunkat evőszitöttük, hát ú hozzá folyamodtam oszt mög is kerüt, hát mondok majd csak elő gyün a Gyurka is, me neküle nem mertem vóna az uram elibe möni, hisz a szömefénye neki.

Mán egészen rám estelődött még is ott ögyelögtem a sátrak között. miko égysző, nagy kiabálás üti mög a füleimet. Én is ekezdök szaladni mint a többi, mondok ugyan mi történetü. Hát amint égy mézeskalácsoshoz érök, éppen az én Gyurkám-nak ránczigálják a haját, ugy hogy olyan sárga lött az ártatlan, mint a viasz. Hogy meri kend az én gyere-kömet bántani, hujántottam rá mér-gesen. Még agyon is ütöm, kajátotta vissza egy nagy kövér asszony, mé lopta e a mézeskalácsot. Erre a sér-tésre osztán én is kinyitottam a szá-jamat, lepiszkoltam amennyire, csak égy tanyai töheti. Nem vitt e még ez én fiam egy tüt sé sénkítü, hogy meri kend ráfogni? Vót neki valami tiz tanuja, hát az én beszédöm nem sokat irt, me mindönki azt bizonyit-gatta, hogy csakugyan az én Gyurkám lopta e a mandulás mézeskalácsát.

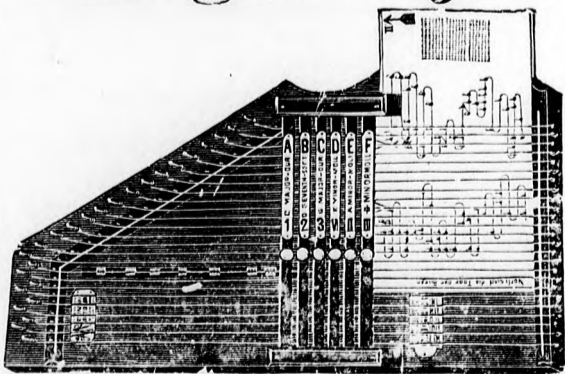
Mán pedig annak nem a Gyurka az oka, mé nem vigyázott rá kend jobban.

De az asszony sé tágitott oszt be akarta kísértetni a Gyurkát, de mondok azt nem tösz kend, itt van a tiz krajczár érte, bár nem hinném, hogy mögötte vóna, hanem hát nem szeretök inceselkedni, mög aztán égy részrő örülök, hogy mögtaláltam a magzatomat szögényt, bár esé hoztam vóna, most nem esik mög ilyen szé-gyön rajtunk.

Ilyen esetök vótak az bucsun, no de azé sohsé bánom mög, hogy ott vótam, még inkább gyúvőre is ott akarok lönni, ha mindjá még égysző eveszítöm is a Gyurkát, kend mög Ágnés néni, ha mögfordul mögint Szögédébe, mondja meg alsóvárosan, hogy tüss-tölöm a kalastrombelijeket, adjun az Isten nekik tartos egészségöt, hogy még sokáig oktathassanak műnket, szögény bűnösöket.

Sarolta.

Hangszer-ujdonságok:

mekhangszerek, Pianino, harmonium stb. stb. Kaphatók gyári áron:

ZULEGER A. hangszer gyárában **Lipcsében.**

Alapított 1872-ben. — Dízes katalógusok 30 kr. beküldésével bérmentve küldetnek.

Polyphon zeneművek. Önműködő gépezetű czitera „Chordephon”, önműködő harmonika „Sonatina”, csodaczite-rák betolható hangjegy-lapokkal, azonnal tanító és hangjegyismeret nél-kül játszható. További ujdonságok: hegedü, cello, nagy bőgő, ütő czitera, gitarr, mandolin, fuvola, clarinette, trombita, púzon, gyer-

Milano. Olaszország.

Grand Hôtel de Milan.

Vasuti menetjegyiroda a házban. A nemzet, közti hálókocsi társaság ügynöksége. Személy felhuzógép. Villamos világítás. Gőzfűtés a házban. Árjegyzék minden szobában.

Spatz József tulajdonos.

A Velencében levő „Grand Hôtel” és a Livornóban levő „Grand Hôtel” társtulajdonosa.

Milano. Olaszország.

Hôtel Terminus

A központi vasutnál. Szép kerttel. Központi fűtéssel. Fürdő a házban. Német kiszolgálás. Olcsó árak. Étterem, olvasóterem és egyéb kényelem.

Bellini F. tulajdonos.

Milano Olaszország

Grand Hôtel Continental.

A város központján, a Cathedral-e és a Viktor Emueuel Galeria közelében. Személy-felhuzógép. Vasuti jegy-irodával. Olcsó árak.

Clerici T. tulajdonos.

Winterberg

tan- és nevelőintézet leányok részére

nyilvánossági joggal

Bécs XVIII.

Währing, Carl Ludwigstrasse 30 és 32.

Részletes prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld

a tulajdonos

Winterberg Mária asszony.

Milano. Olaszország.

Hôtel du Lion.

A város központján a Dom-ra való kilátással, magyaroktól és németektől szívesen látogatott. Szobák ára 2 francról. Ellátás, fürdők a házban, női és olvasó terem. Figyelmes kiszolgálás. Omnibus a vasutnál. Villamos világítás. Német közlekedési nyelv.

Gowaritzza Poruscki és Kucnia Ruskaja.

Hôtel Victoria

40—42 Corso Vittorio Emanuele.

(Uj szálloda.) Hasonló a Hôtel du Lion-hoz. Személy felvonógép. Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdő a házban. Ellátás. Cook-féle szelvények. Olcsó árak.

Fontana és Lacchini tulajdonosok.

BUDAPESTI

RÖSER-tanintézet.

Alapított 1853-ban. * Tanulók száma 15024.

3-osztályu nyilvános felső kereskedelmi iskola,

a keresk. akadémiákkal teljesen egyenrangu. Bizonyítványai az egyéves önkéntességre jogosítanak.

4-osztályu nyilvános polgári iskola,

államérvényesek. bizonyítványai

Nevelő-internátus,

benlakó növendékek részére.

Beiratás: augusztus 30-tól szept. 5-ig.

Értesítő kivonatot küld:

Röser János igazgató

Budapesten, VI. ker., Aradi utca 10. szám.

Lussinpiccolo. Klimatikus gyógyhely.
Pension „Fritzi”. Családi ház.
 Szeptembertől májusig nyitva. Gondosan kezelt kitching konyha. Tengeri s. édesvíz-fürdő a házban. Teljes ellátás naponta 2 ftr 50 kr. Szoba 50 krtól 2 ftr 50 krig. Szeptember, októberi hónapokban tengeri fürdők. Prospectus kívánatra ingyen küldetik.

Lovrana
 (Abbazia mellett)
„Villa Carmen.”
 Kellemes családi ház, kényelmes berendezéssel. Kisebb és nagyobb szobák. Fürdők a házban. Teljes ellátás szobával együtt naponta 3 ftról feljebb.
Gagstatter C. A.

KARLSBAD.
Hotel „Reinischer Hof“
 A színház mögött.
 Egész éven át nyitva. Modern, díszes, új berendezéssel. Villamos világítás és kiszolgálás számításon kívül.
 Étterem és kávéház. Kitching magyar borok.
 Tulajdonos **ANGER FERENCZ.**

Karlsbad. Karlsbad.
Wiesinger's Hotel National
 Gartenzeile-Strasse.
 Egész éven át nyitva van. — Omnibus a vasutnál. — Étterem, kávéterem stb. — Felhuzógép, veranda és minden kényelem a házban.

Karlsbad. Karlsbad.
Cafe Kaiserpark.
 A Tepl. völgyében, a várostól 30 percznyire a Marienbader-Strassen. — Pompás kiránduló hely. — Kitching kávé és hideg ételek.
 Tulajdonos **Frisch Berta.**

GROSS S.
 Tokaj-hegyaljai borkereskedése és bormérése
Bécs, II., Praterstrasse 13.
 Valódi hegyaljai borok Tolcsvától (Tokaj mellett) különféle évekből.
 Nagyban és kicsinyben. Palackokban és poharakban.
 Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Damó Ferencz
 polgári és katonai lábbeli készítő.
 Dicsérő oklevél tulajdonosa.
Bécs, I., Riemergasse 17
 (a Singerstrasse sarkán.)
 Ajánlja magát minden e szakmába vágó munka pontos kivitelére.
 Különlegesség: a katonai lábbeli.

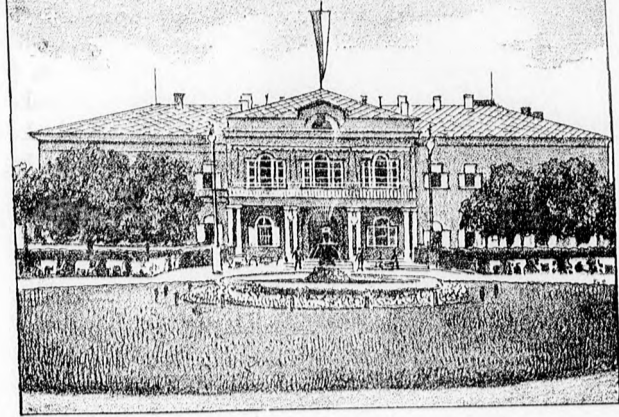
KARLSBAD.
Hotel „Lyon“
 — Kaiser Franz Josefstrasse. —
 Olesó szobák gyógyvendégek, utazók és turisták részére. Díszes ét- és kávéterem. Egész éven át nyitva. Érdekes látványosság a szállodában levő Kanoneresület helyiség, mely fegyverekkel és egyéb harezai eszközökkel van felszerelve.
 Tulajdonos **Peithner József.**

Olaszország.
 Salo a Gardató partján.
 Téli gyógyhely
Hôtel Salo és Pension
 Üdülőknek igen ajánlatos. Nagy kert a tó partján. Szélmentes fekvés. Pormentes tiszta levegő. Meleg éghajlat. Kényelmes szobák. Kitching konyha. Német orvosok. Villamos világítás. Utazási jegyek kiadása a vasut minden állomása részére. Gőzhajó állomás.
 Triaca és Guastalla tulajdonosok.

Hôtel és Pension GARDONE-RIVIERA.
 Gardone-Riviera-ban, a Garda-tó partján, Olaszországban.
Téli gyógyhely.
 Idény: szeptember hó 15-től — május hó 15-ig.
 Pompás fekvéssel. Kelet-Éjszak és nyugot felől teljesen szélmentes. Tiszta pormentes levegő. Egyenletes, igen enyhe, gyenge nedvességű éghajlat. Örökzöld növényzet. A legszebb séták sorozata. Kirándulások kocsival és laddikkal.
 A szálloda a legnagyobb kényelmet nyújtja olcsó árakon.
 Pompás étterem, teke asztal, olvasó és társalgó terem, játék szoba két üvegcsarnok. Fedett sétány központi fűtés, villamos világítás, forrásvízvezeték, kerti és parktelepek. Lawn-tennis.
 Utazási összeköttetések; Naponta kétszer gőzhajó Rivába és Desenzanóba. Innen vasuton Mailandba (Gotthard) és Veronába (Brenner). Ujabb vasuti összeköttetés Mori-Riva.
 Német orvosok: Dr. Koeniger egészségügyi tanácsos (nyáron Lippspringe), dr. Krez (nyáron Reichenhall).
 A szálloda igen alkalmas őszi tartózkodásra is, mintán az egyenletes éghajlat október végeig lehetővé teszi a tengeri fürdözést és a vidék november végéig nyári jellegét megtartja, mely a turistáknak leghálásabb alkalmat nyújtja a vidék megtekintésére.
Lüzelchwab Ch.

Hall fürdő. Felső Ausztriában.
Első rangu jódsós fürdő. (Jod: 0.358; Brom: 1.044, dr. Ludwig udv. tanácsos véleménye szerint). Idény május 15-től szept. 30-ig.

A kontinens legerősebb Jod-forrása görvény és azon általános különleges kör ellen amelynél a jód fontos gyógyhatást képez.
 A Kremsthal és Steyrthalbahu állomása. Modern berendezett fürdők. Minden modern gyógyeszköz. Massage, belélegzés, gőz-, zuhany- és hidegfürdők. Villamos két fülkés fürdők. Villamos fényfürdők. Pompás fekvés. Gyönyörű gyógypark. Színház. Gyógyzene, hangversenyek, bálók, Lawn-Tennis stb. Díszes szállodák és magánlakások. Gyermek-pensiók. A gyógyvendégek száma 3600.

Uti irány:
 Bécsből Linzen és Steyren át (közvetlen kocsiban) 6 óra. Passauból és Salzburgból, West-Unterroliron át 3 1/2 óra.
 Prospektusokat ingyen küld az országos intézetek vezetésére.

Alpesi gyógyhely
Preblau - Sauerbrunn
 KARINTHIÁBAN.
 828 méternyire a tenger felett.
Vese- és hólyag-betegségek ellen
 Idény: június 20-tól, szeptember 15-ig. Vezető gyógyorvos: **Dr. Hirschmann Bécsből.**
 Kérdézősködések és lakás megrendelések kizárólag a **kutkezelőséghez** intézendők: **Preblau-Sauerbrunnba.**
 Posta: St. Leonhard, Lavantthal, Karinthia.

KARLSBAD.
Fassmann's Hotel
Sächsischer Hof.
 Bahnhofstrasse.
 Olesó szobák és kitching olcsó konyha. A központ közelében.
 Egész éven át nyitva.
 Fassmann Károly.

KARLSBAD.
Hotel Trautwein
 ezelőtt Fassmann.
 A Kaiser Franz Josef Park átellenében. Ujjonnan épült kényelmes ház, nyílt terep, szép kilátással. 105 szobával és teremmel. Nagy étterem. Lift. Díszes kávéház, olesó árak. Jó ételek és italok. Omnibus a vasutnál. Fogatok a házban.
 Egész éven át nyitva.
 Tulajdonos **Trautwein Frigyes.**

Csak 1 korona
Zseb - bélyegző.
 Bármely névvel és teljes czimvel. Szétküldés az összegnek és 10 krajczár csomagolási díjnak bevétele mellett postán. Gumi és fémbélyegző hatóságok és iparosok részére.
 Keltetjelző bélyegző, számozó, pecsétnyomó elismert tiszta kivitelben.
 Ügynökök kerestetnek. — Arjegyzzék ingyen.
Mondschein S.
BÉCS,
 II., Staudingergasse 4 és I., Graben 29 a.

Bozen. Dél-Tirol.
Hotel Victoria
 (VICTORIA SZÁLLODA).

Kober Károly
 tajtékúraktár,
Bécsben, Kärntnerstrasse 38.
 Ajánlja dűsan berendezett raktárában mindennemű dohányzószeret
 Vidéki megrendelések postai utányvétel pontosan s a legolcsóbban teljesítetnek. Arjegyzzék és rajzok ingyen és bérmentve.
 A vasuti állomás átellenében. Fekvése déli irányában van, gyönyörű kilátással. Uj berendezéssel. Téli tartózkodás. Teljes ellátás. Fürdők, kocsik.
WALTHER és OESTERLE, tulajdonosok.

Karlsbad, Hôtel Kroh.
Elsőrangú szálloda. A Parkstrasse sarkán.

Uj, modern berendezéssel, a tulajdonos saját vezetése alatt. Villamosvilágítás. Felvonó. Olvasóterem. Étterme kávéház. Saját bérkocsik a házban. Fürdő. Magyarok által sűrűn látogatott.

ROYKÓ VIKTOR
tiszaújfalvi gyógyszerész

fehér, barna és fekete rég ismert
KÖZKEDVELT MAGYAR BAJUSZPEDRŐJE.

→ Nagy doboz 35, kicsiny 20 kr. →

Magában foglalja egy jó bajuszpedrőnek minden tulajdonait. — A bajuszt növeszti, apolja, nem törli, jól összetartja, puhává és hajlékonyává teszi.

Valódi csak akkor, ha minden doboz (skatulya) feneke az itt látható védjeggyel, fedele pedig kívül piros, belül kék színben teljes névaláírással „Roykó Viktor“ van ellátva.

Postán legkevesebb két doboz rendelhető. Szállítólevél és csomagolásért külön 10 kr. számítatik.

Viszonteladók illő % -ban és 20 nagy, vagy 35 kis doboz vételénél már bérmentes megküldésben részesülnek.

Vezérképviselet Ausztria és melléktartományai részére:
„Alte k. k. Feldapotheke“ Bécs, I. Stefansplatz 8.

TORONYÓRA-GYÁR.

Liebing Richard

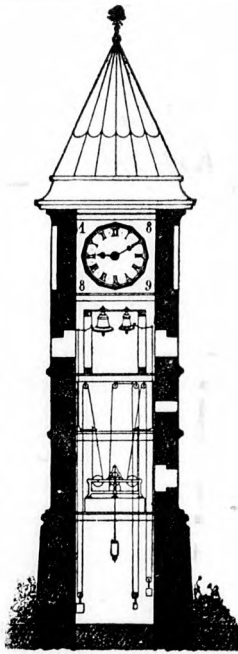
a bécsi cs. és kir. keresk. törvényszéknek, valamint a bécsi cs. és kir. városi deleg.-kerületi törvényszéknek (13. ker.) fölesketett szakértője és becselője

Bécsben, 13/10, Speisingerstrasse 66.

Kizárólagosan csak **toronyórákat** készít templomok, városházák, paloták, kaszárnyák, iskolák, gyárak stb. számára a legújabb, legjobb szerkezetben és tartós minőségben. Elvállal toronyórákat javításra.

Egyházközösségeknek részletfizetésre is ad toronyórákat.

Költségvetéseket ingyen küld.

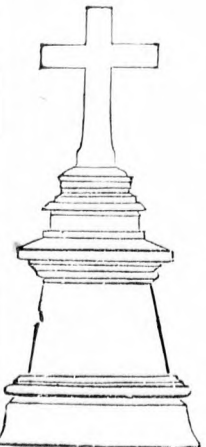
KATHREINER-FÉLE
Kneipp maláta kávé.

Nagymama néhen is!

Évek óta kitűnő pottéknak bizonyult a dabbkávéhoz. Ideg-, szív- és gyomorbetegségeknél, vészhelyzetnél orvosilag ajánlva. — Legkedveltebb kávéit a családok százazrelnél.

Sírkövek és sírboltemlékek
nagy raktára
mindennemű kőből. Továbbá vaskeresztek.

Zimmermann K.
BÉCS XVII.
Hernals, Jörgerstrasse II (Ezélott Alsbachstrasse)

Síremlékek áthelyezése, utóiratok készítése, valamint javítások elfogadtatnak.

Császár-fürdő

Budapest legnagyobb fürdőintézte, több mint 11 hőforrással (27.5—65.5° C.) rendelkezik.

Gőzfürdő 80 öltözővel, 1 forró és 2 langyos medence. Gőzkamra (43—46°). Zuhanykamra. Hideg medence.

Iszapfürdő elkülönítve hölgyek és urak részére. Fedett nőiszoda. Uriuszoda 1860 m.

A kontinens legnagyobb intézete. Tükörfürdők. Törökfürdők. Márvány-, porcellán- és kádfürdők.

Gyógyhely 200 jól berendezett szobával. Arnyékos park.

Kivitel minden országba. Naponta meglepő újdonságok.

Kitüntetések: Brüsszel 1890., 1891. és 1892-ben. Prága 1891. Königrätz 1894.

POLLAK JAKAB
PRÁGA, Langegasse 45.

Fényüzési doboz-gyár.

Különlegesség: Casetták és csukorka-dobozok, atlaszból, selyemből és plüsből.

Minta összeállítások 5-től 10 forintig (csupa jól eladható darabok) utánvétellel.

Nagyobb megrendelésnél a legnagyobb kedvezményeket nyújtom.

Főraktár Budapesten: Stampfl Józsefnél.

Sürgőnycim: Magyar Magyaracél Budapest.

Aczélárugyár részvénytársaság
a „Poldiaczél“ gyártmányok
egyedüli képviselője a magyar szt. korona országokban.

Gyárt és szállít:
„Poldiaczél“
mindennemű szerszámoknak, kovacsolva és hengereelve. — Különlegesen aczélokot és kereskedelmi aczélokot „POLDIACZÉLBŐL“.

St.-Egydi „Anker Fischer“ reszelőket
és a
Teplitzi lapát- és szerárugyár készítményeit
„Poldiaczélból“.

Magyarországon egyedüli szállító a zólyom-brézói gyártásu
Holzer Jakab és Társa-féle
szabadalmazott különleges rúgóaczélnek.

Kizárólagos gyártása a „LEMOINE“ módszer szerint előállított hordótköző-, tekercs- és csavarrugóknak mindenféle járnűvek számára.

Gyár, központi iroda és raktár: Budapest, VI. Külső Váci-ut 65. szám.
Magyarországon legnagyobb szerszám és rugó-aczél raktár.

Első Biztosító Intézet
Katona szolgálat esetére.

ő cs. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.
Budapest, Erzsébet-tér I. szám.

Bécs, I., Franz Josefs-Quai 5.

Biztosítási tőke: **33.000.000 korona.**

Tőkék és járadékok biztosítása gyermekek számára a katonai szolgálat költségeinek fedezése, illetve be nem soroztatás esetén ellátás céljából a nagykorúság idejére. Az összes üzem-hasszon a biztosítottaké. A besorozott ifjak ezenfelül a biztosított tőke 60—70%-ának megfelelő külön nyaromnyben is részesülnek. Ötös díjtételek. Előnyös feltételek szabadulási szabályzatok.

==== Szőnyegek, takarók, függönyök. ====

Salonszőnyegek, futó- és ágyszőnyeg, pamlagra vető, ablak elé való és diszítésre való szőnyegek.

Kitűnő gyártmányok, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, kaphatók:

GENERSICH C. és ORENDI

csász. kir. udvari
Bécs, I., Lugeck,

szőnyeg-szállítóknál
(Regensburgerhof).

Alapított 1867-ben.

Alapított 1867-ben.

Valódi karlsbadi ostyát

(Különlegesség) készít és szállít (Különlegesség)

BAYER KÁROLY,

ezelőtt Bayer Borbála, porosz királyi udvari szállító

KARLSBAD

„Novara”-hoz, a Cafe Elefant fölött és Mühlbadgasse 12-ik számú sátor.
Ezüstérem Lipcse 1892. Eger 1892. Aranyérem London 1893. Aranyérem Bécs 1894.
Telefon 138. Szétküldés postán az egész éven át.

Dr. BREHMER GYÓGYINTÉZETE

tüdőbetegek részére

GÖRBERSDORF (Sziléziában).

Orvosi kezelő:

Dr. SERVAES KÁROLY.

— Prospectusokat ingyen küld a kezelőség. —

Abbazia.

Villa Mascagni

Pension Exquisite.

Elsőrangú ház, legszebb helyen a déli parton. Villamos világítással.

Egész éven át nyitva van.

ABBAZIA

„Caffe Lokey.”

A magyarok kedvelt helye.

Szép kerttel.

Nagy választéku ujságokkal.

Magyar kiszolgálás.

ABBAZIA.

ABBAZIA.

fodrászterme a Villa Habsburgban.

Tejfőlösy József

Ajánlja magát az igen tisztelt úri közönségnek. Gyakorlott női fodrásznő ugyanott. Tyukszeműtő. Paróka készítő.

Illatszerek választékos raktára.

MITTELBACH

KÖSZVÉNY- és CSUZ-TAPASZA

köszvény, csúz, mell- és hátfájdalmak ellen. köszvénydaganatok, testszaggyógyítások, kereszt-csontfájás és kificizamodás eseteinél.

Egy darab 25 kr. és 1 frt 5 kr. osztr. ért.

MITTELBACH

VÉR TISZTÍTÓ és EGÉSZSÉGI LABDACSAI

a vér tisztására, a rossz nedvek eltávolítására a gyomor tisztására.

Egy doboz ára 26 kr. és 45 kr.

Egy tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. 2 frt 5 kr. osztrák értékben.

EGYETEMES EMÉSZTŐ-POR.

Nélkülözhetetlen a konyhában.

Ha egy késhegnyivel a főzésnél a hushoz, vagy a hüvelyes főzelékhez teszünk, akkor az könnyen emészthető és ízletesebb lesz.

Nélkülözhetetlen az asztalon.

Egy késhegnyű vízzel vagy borral véve eltünteti mindennemű gyomorfájdalmat és felfúvódást. Egy doboz ára 75 kr.

— Kapható MITTELBACH S. rákgyógyszertárában Bécsben, I., Hoher Markt 8. —

Allandó butorkiállítás.

Egyszerű és diszes lakások

berendezések,

mindennemű rendszerben, divatban és

izlésben.

Knobloch Ágost utódai

butorgyára

Bécs, Breitegasse 10—12.

Alapított 1835-ben.

Kitüntetve minden nagyobb kiállításon.

Butorok nagyban és kicsinyben.

Saját gyártmányu butorok, asztalos és kárpitos iparcikkek.

Egyes szobák és egész lakások továbbá szállodák, fürdőépületek stb. berendezése.

Takarékpénztári betétek. Váltóház. Tőzsdei megbízások. Előlegek értékpapírokra. — Váltó-leszámolás.

Zivnostenská banka

Bécs, I., Herrengasse Nr. 12.

==== Bécsi fiókintézet. ====

Részvénytőke: 8,000.000 frt. Központ: Prágában.

Fiókintézetek a következő városokban: Brünn, Pilsen, Budweis, Pardubic, Tábor, Beneschau, Iglau, Mähr.-Ostrau.

Fürdő és éghajlati **Vöslau** Idény: májustól—októberig

Gyönyörű fekvéssel a Wienerwald előmagaslatain pompás sétányokkal a kiterjedt fenyvesekben. Gszeköttetés Béccsel 40—60 perc alatt naponta 60 személy- és gyorsvonattal

Természetes források (Akrathothermen) 24 fok C.

Női betegségek, Hysterie, Hypochondrie és más idegbajok, vérszegénység, altestbajok ellen, gyengélkedésnél stb. Tő-, teljes-, kád-, zuhany- és esési fürdők, só-, fenyő- és más gyógyfürdők, tej-, savó- és ásványvíz gyógymód. Electrotherapiae, Terraingyógyomód, gyógytornászat és Massage.

Naponta a gyógy-zenekar hangversenye, bálók stb. a gyógyteremben.

DREZDA

királyi konzervatorium

zene és színház részére.

44-ik iskolaév. 1898/1899. Több mint 1200 tanítvány, 67 előadás, 112 tanító. Minden szakma zene és színház részére. Teljes és egyes tanfolyamok. Belépés bármikor. Felvétel a 7 éves kortól kezdve.

Prospektusokat és a tanítók jegyzékét szívesen megküldi az igazgatóság.

Saxlehner András, cs. és kir. udvari szállító.

Hunyadi János

leghatásosabb és legkellemesebb hashajtószer.

Bevásárlásnál a palack címkéjén olvasható

„Saxlehner András”

név figyelembe ajánlatik.

Gyors, biztos, enyhe hatás.

Mindennemű tésztagyártmányok

FABRICA PASTE E MOLIMO A VAPORE

CARTESIO, CURTI et Cie

gyártása és szétküldése

F I U M E.

Magyarok találkozó és
szórakozó helye.
MAGYAR LAPOK

Schneller Lajos magyar kávéháza

BÉCS, IV., Heumühlgasse és Schönbrunnerstrasse sarkán.

Kellemes helyiségek.
Külön játszótér.
Társaságoknak és egyleteknek
különösen ajánlatos.

József főherceg ő Fensége udvari szállítója.
→ Arany érdemkereszt tulajdonosa. ←

GIGANTE A. ékszerész

FIUME Piazza el Duomo.
„MORETTI“ különlegességek készítése.

Kitüntette: Brüsszel, Trieszt, Budapest, Páris, Székesfehérvár.
Raktárak Abbaziában: Kardos József és Baumgartner J. uraknál.

Több császári és királyi
szabadalom

és több aranyérem
tulajdonosa.

Millián József

← magyar fodrászterme →
Bécs, I., Schottenring 10.
Kitünő kiszolgálás urak és hölgyek részére. Nők részére külön terem áll rendelkezésre. Hajmunkák készítése olcsó árakon. Világhírű színházi és utcai parókák.

Kitünő haj- és szakál-festék. Illatszerek. Magyarok figyelmébe ajánlva.

Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság Fiumében.

Fiumén keresztül
a legrövidebb és legbiztosabb a szigetek mentén levő — a tengeri betegség ellen legjobban védő — utirány

DALMÁCZIÁBA.

Rendes menetek a legnagyobb kényelemmel és villamos világítással ellátott gőzösökkel.
Szombatról-vasárnapra eső éjjelen: Gyorsgőzös Zarába, Spalatóba, Curzolába, Gravosába, Ragusába, Castelnuovoban, és Cattaróba.
Vasárnapról-hétfőre eső éjjelen: postagőzös Zarába, Spalatóba és Metkovicha. **Keddén** 10 óra 20 perczkor délelőtt: gyorsgőzös Zarába, Spalatóba, Gravosába, (Ragusa) és Cattaróba. **Szerdán** 9 óra 30 perczkor este: postagőzös Zarába, Sebenicoba, Trauba, Spalatóba, a Braza, Lesina, Lissa és Curzola szigetekre, továbbá Ragusába, Cattaróig. **Csütörtökön** déli egy órakor: postagőzös Lussinpiccoloba, Selvebe, Zovraba, Sebenicoba, Trauba, Castelvecchioba és Spalatóba. **Pénteken** 10 óra 30 perczkor délelőtt: gyorsgőzös Zarába, Spalatóba és Gravosába. **Szombaton** 7 órakor reggel kirándulás Fiuméből és Abbaziából Lussinpiccolóba és vissza.

Részletes menetrend a „Der Conducteur“ című hivatalos menetrend könyvnek 593-tól 604-ig számig levő részében látható.

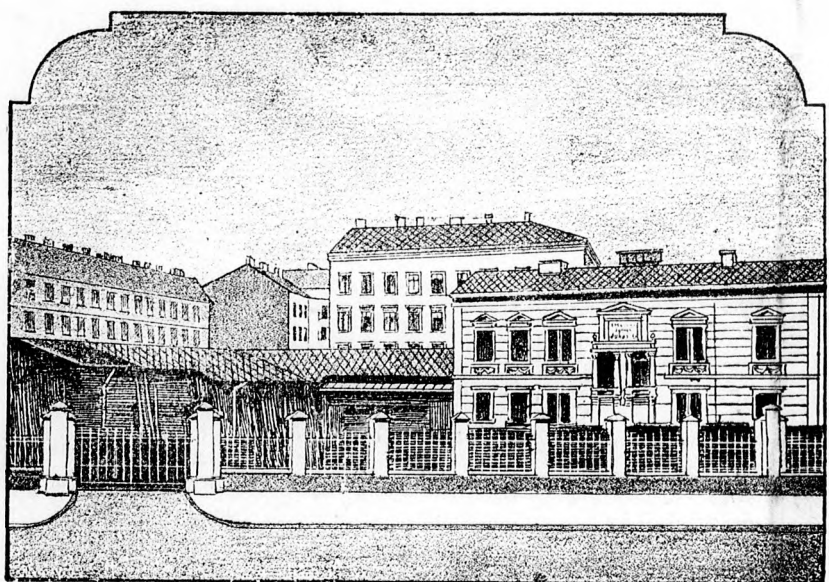
Akar jó cognacot inni?
Kérjen mindig valódi

tokaji cognacot

Tokaj város czimerével
(Kigyós kereszt három hegyen)
az Első tokaji cognac-gyárból Tokajban.

Óvakodjék mindenki értéktelen utánzatoktól melyeken a védjegy hiányzik.

Képviselő Bécs részére: **Herzog M.** Bécsben, II. Weintraubengasse 17.
Képviselő Budapest részére: **Holländer M.** Budapest, Teréz-körút 15.

Juhos Gyula és társa

Bécs, II. Nordbahnstrasse 42.

Zománczott főzőedényt
öntött vasból.

Szállítanak mindjárt a készletből legolcsóbb árakon:
hengerezett vasgerendát
legkitünőbb belföldi gyártmány az osztrák mérnök- és építész-egyletnek szabályszerű szelvényei szerint.

Kovácsolt vasosövet min-
denféle alakban a legjobb
minőségben a Zoltán-Brézsi
m. k. csillaggyárból.

Rúdvasat, szelvény-vasat és egytetemes laposvasat, súlyos és finom lemezt forrasztott vasból és folytvasból, szegezett vasgerendát oszlopot s tömlőt öntött vasból, vaspályasínt; aczélemezéből sajtolt zománczott főzőedényt.

Öntött vasárút, aczélt, félkészgyártmányt és nyersvasat.

Felelős szerkesztő: Strauss D.

Czerny-féle **OSAN** a legjobb a száj és fogak részére.

Antiseptikus, conserváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval felülmúlja az eddig ismert legjobb fogtisztító szereket.
„Osan-szájviz“ üvegekben, 88 kr.
„Osan-fogpor“ szelencékben, ára 44 kr.

Feltűnően hat a Czerny-féle

keleti rózsatej

(Original Orientalische Rosémilch)

a legjobb és legegészségesebb

szépitő szer.

Egy üveg ára 1 frt. Balzsamszappan hozzá 30 kr.

Czerny-féle **Zanningene**

a legjobb

hajfestő-szer.

Ára 2 frt 50 kr.

Lelkiismeretesen megvizsgálva s törvényesen védve. Teljesen ártalmatlan.

Anton J. Czerny, Bécs,

XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. Főraktár: I. Wallfischgasse 5, a cs. kir. opera közelében.

Kitüntette Londonban, Párisban, Brüsszelben, Konstantinápolyban, Bécsben, stb.

Vezérképviselet és főraktár Magyarország részére:

Török József gyógyszerész, Budapest. Király-utca 12.

Raktárak: Egger és társa, Budapest, Váci-körút. Továbbá Komáromban Kirehner, Miskolcson Baruch, Kassán Magay G. Dubez, Debreczenben Rotschnek, Szegeden Barcsai, Aradon Eles Armin Ring, Temesvárott Jahner, Ungvárott Hoffmann, Lugoson Veres L., Zágrábban Mittelbach, Winger gyógyszerészeknél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerésztárban, drogista, illatszere és fodrász üzletben.

Tessék határozottan Czerny-féle készítményeket kérni és minden mást visszautasítani.

Nyomatott Liffass utódja Röttig Gusztávnál Sopronban.